

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/125608,Wniosek-o-uchylenie-immunitetu-sedziego-w-sledztwie-o-zbr odnie-komunistyczne.html>
18.04.2024, 04:39

Strona znajduje się w archiwum.

Wniosek o uchylenie immunitetu sędziego w śledztwie o zbrodnie komunistyczne

Data publikacji 01.12.2020

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie wystąpiła do Sądu Najwyższego z wnioskiem o zgodę na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej byłego sędziego Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego Józefa I.

Zamierza mu postawić zarzut popełnienia zbrodni komunistycznej polegającej na bezprawnym skazaniu 21-letniego robotnika za kolportowanie ulotek wymierzonych we władze PRL.

Wniosek jest efektem prowadzonego od października 2018 roku śledztwa w sprawie bezprawnego pozbawienia wolności działacza demokratycznej opozycji w PRL. Zostało ono wszczęte po zawiadomieniu o przestępstwie złożonym przez Stowarzyszenie Związek Młodych Adwokatów i osobę prywatną.

Trzy lata więzienia za ulotki

Jak wynika z ustaleń śledztwa, Józef I. jako ówczesny sędzia Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego zasiadał w składzie sędziowskim, który w październiku 1982 roku bezprawnie skazał robotnika z Oświęcimia Leszka W. na trzy lata pozbawienia wolności za wykonanie i rozpowszechnianie ulotek przedstawiających kontury Polski okolone kolczastym drutem. Uznał, że Leszek W. jest winny publicznego wyszydzania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a kolportując ulotki, nawołuje do zamieszek i strajków. Sąd wydał skazujący wyrok, mimo że nawet w myśl obowiązujących wówczas przepisów kodeksu karnego i dekretu o stanie wojennym działania oskarżonego nie stanowiły przestępstwa.

Potwierdził to Sąd Najwyższy, który w maju 1992 roku uniewinnił Leszka W. po rozpatrzeniu rewizji nadzwyczajnej wniesionej przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego. Jak stwierdził,

treść rozpowszechnianych przez oskarżonego ulotek była wyrazem jego uprawnionych poglądów i nie sposób dopatrzeć się w niej wyszydzania państwa, a nawoływanie do strajku nie wyczerpało znamion przestępstwa, gdyż udział w strajku był w świetle ówczesnego prawa jedynie wykroczeniem.

Państwowe bezprawie

Śledztwo prowadzone przez Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie wykazało ponadto, że postępowanie Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego przeciwko Leszkowi W. było nierzetelne. Nadużyto instytucji trybu doraźnego i nie uwzględniono okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego.

Zebrane dowody wskazują, że bezprawne skazanie Leszka W. na surową karę miało wyłącznie cel odstraszący i wpisywało się w represyjną politykę władz PRL wobec działaczy demokratycznej opozycji. Wyrok był zatem aktem państwowego bezprawia, a sędziowie, którzy go wydali, nie mogą korzystać z ochrony, jaką daje działanie sędziego w ramach ustawowych uprawnień i obowiązków.

Dlatego Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie wystąpiła z wnioskiem o zgodę na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Józefa I., który jest wciąż czynnym sędzią, obecnie Sądu Najwyższego.

Śledztwem w sprawie bezprawnego pozbawienia wolności działaczy demokratycznej opozycji w Krakowie przez Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego objęto także innych byłych sędziów tego Sądu.

Obecnie w sądach dyscyplinarnych oczekuje na rozpoznanie łącznie 15 wniosków prokuratorów Oddziałowych Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej byłych sędziów i prokuratorów wojskowego wymiaru sprawiedliwości okresu stanu wojennego.